

**Postanowienie z dnia 21 kwietnia 1994 r.
III PO 4/94**

Do stosunku pracy inspektora regionalnej izby obrachunkowej mianowanego przez prezesa izby nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.), które dotyczą pracowników tych urzędów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Adam Józefowicz (sprawozdawca), Andrzej Wróbel, przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości: Genowefa Glińska, przedstawiciel Urzędu Rady Ministrów: Zofia Stawowiak,

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, przy udziale prokuratora Janiny Antosiewicz, po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 1994 r. na posiedzeniu jawnym sprawy wniosku Radosława D. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Sądem Rejonowym-Sądem Pracy w Opolu a Prezesem Rady Ministrów o właściwość do rozpoznania sprawy dotyczącej wypowiedzenia stosunku pracy wnioskodawcy przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w O.,

p o s t a n o w i ł:

stwierdzić, że właściwym do rozpoznania sprawy z wniosku Radosława D. przeciwko Regionalnej Izbie Obrachunkowej w O. o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne - jest Prezes Rady Ministrów.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskodawca Radosław D. wystąpił do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 190 § 1 k.p.a. o rozstrzygnięcie przez Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym negatywnego sporu o właściwość między Sądem Rejonowym-Sądem Pracy w Opolu, a Prezesem Rady Ministrów do rozpoznania sprawy o orzeczenie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy.

W uzasadnieniu wniosku podał, że do 31 października 1993 r. był zatrudniony na stanowisku inspektora kontroli w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w O.

Postanowieniem z dnia 2 listopada 1993 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Opolu w sprawie [...] z powództwa Radosława D. przeciwko Regionalnej Izbie Obrachunkowej w O. o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne postanowił przekazać sprawę Prezesowi Rady Ministrów.

Urząd Rady Ministrów-Biuro d/s Administracji Publicznej działający z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów w piśmie z dnia 14 grudnia 1993 r. [...] uznał się niewłaściwym do rozpoznania sprawy, powiadamiając o tym Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Opolu.

Ponadto Urząd Rady Ministrów pismem z dnia 18 lutego 1994 r. powiadomił powoda Radosława D. o zajęтым stanowisku i możliwości wystąpienia o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego przez Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym.

Zdaniem Urzędu Rady Ministrów dla zastosowania art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 16

września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.) istotne znaczenie ma czy pracownik był mianowany. Z uwagi na to, że powód był pracownikiem kontraktowym, w niniejszej sprawie ma zastosowanie przepis art. 39 cyt. ustawy o pracownikach urzędów państwowych w związku z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428), według którego spory o roszczenia ze stosunku pracy takich pracowników podlegają rozpoznaniu w trybie określonym w art. 262 § 1 pkt 1 k.p. przez sąd pracy.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym na podstawie akt osobowych Radosława D. załączonych do akt [...] Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Opolu stwierdziło, że Prezes Izby Obrachunkowej w O. zawarł z Radosławem D. w dniu 16 marca 1993 r. umowę o pracę na czas nie określony na stanowisku starszego inspektora kontroli. Pismem z dnia 30 marca 1993 r. [...] w drodze jednostronnej czynności prawnej powierzył powodowi obowiązki inspektora z jednoczesnym ustaleniem na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1992 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników regionalnych izb obrachunkowych (Dz. U. Nr 94, poz. 464) kategorii zaszeregowania, wysokości wynagrodzenia, dodatku kontrolerskiego i służbowego. Z adnotacji znajdującej się na odpisie tego pisma wynika, że Radosław D. wyraził zgodę na zmianę stanowiska i wynagrodzenia.

Zdaniem Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym pismo to powierzające Radosławowi D. obowiązki inspektora kontroli należy traktować jako równoznaczne z mianowaniem go na stanowisko inspektora do spraw kontroli gospodarki finansowej w trybie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428). Przepis ten wymaga do sprawowania funkcji inspektora kontroli mianowania osoby wykazującej się odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi i cieszącej się nienaganną opinią (art. 15 ust. 4 w związku z art. 24 ust. 2 cyt. ustawy). Ze względu na charakter i specyfikę funkcji inspektora kontroli, wymagającej w zakresie wykonywania czynności rzetelności, kompetencji, samodzielności w ocenie zgodności z prawem działania podmiotu kontrolowanego, dyscypliny i odpowiedzialności wykonywania zadań, przepis art. 25 ustawy stanowi, że korzysta on z ochrony prawnej, przysługującej funkcjonariuszom publicznym. W związku z tym przepis art. 26 ust. 4 tej ustawy w stosunku do inspektorów nakazuje stosować przepisy o pracownikach urzędów państwowych "odpowiednie dla pracowników mianowanych", a ust. 5 tego art. stanowi, że stosunek pracy z pozostałymi pracownikami izby nawiązuje się na podstawie umowy o pracę. Regulacja ta wskazuje, że wyłączona jest możliwość nawiązania stosunku pracy z inspektorem kontroli w drodze umowy o pracę i stosowanie do inspektorów kontroli części przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.), dotyczących pracowników umownych, skoro przepis ust. 4 art. 26 tej ustawy ogranicza zakres stosowania tych przepisów tylko do tych, które są odpowiednie dla pracowników mianowanych. Z łącznego zestawienia powyższych przepisów i charakteru stanowiska inspektora kontroli izb obrachunkowych wynika, że tę funkcję sprawować może tylko pracownik mianowany, jak na to wskazuje odrębna regulacja prawna w art. 26 ust. 4 cyt. ustawy, odsyłającym w zakresie stosunku pracy do przepisów dotyczących pracowników mianowanych, po uprzednim unormowaniu istotnych cech tego stosunku pracy w ustawie o regionalnych izbach obrachunkowych. Przepis art. 17 ust. 3 tej ustawy stanowi, że prezes izby mianuje inspektorów do spraw

kontroli gospodarki finansowej. Należy uznać, że jest to nie tylko norma kompetencyjna, ale także regulująca stosunek pracy tej grupy pracowników izb obrachunkowych, która wymaga ich mianowania, jeżeli przepis szczególny (art. 26 ust. 4 ustawy) wyraźnie uściśla zakres odesłania do ustawy o pracownikach urzędów państwowych do pracowników mianowanych. Ustawodawca ogranicza i określa zakres odesłania do przepisów ogólnych zawartych w ustawie o pracownikach urzędów państwowych, gdy normuje stosunek pracy inspektorów kontroli nakazując stosowanie do ich stosunku pracy przepisów dotyczących pracowników mianowanych. Unormowanie to - zdaniem Kolegium Kompetencyjnego - dostosowane jest do funkcji, jaką spełnia inspektor kontroli jako osoba zaufania publicznego, którego zadania sprowadzają się do niezależnej oceny zgodności z prawem działania jednostki kontrolowanej [...].

Dlatego inspektor kontroli gospodarki finansowej powinien być zgodnie z art. 17 ust. 3 i 26 ust. 4 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych pracownikiem mianowanym. W tym świetle należy przyznać, że brak jest podstaw prawnych do zatrudnienia inspektora kontroli w regionalnych izbach obrachunkowych na podstawie umowy o pracę. W tej sytuacji należy zarówno umowę o pracę, jak również w/w pismo Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu z dnia 30 marca 1993 r. potraktować, jako mianowanie Radosława D., skoro pochodzi ono od uprawnionego do tego organu i nie narusza innych przepisów dotyczących mianowania. Taki kierunek wykładni przyjęty został w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 1987 r. w sprawie III PZP 45/87 (OSNCP 1989 z. 7-8 poz. 123), w której ze względów na bezwzględny charakter przepisów dotyczących zatrudnienia na podstawie powołania, Sąd Najwyższy uznał, że w sytuacji, gdy z pracownikiem podlegającym zatrudnieniu na podstawie powołania zawarł umowę o pracę właściwy do powołania organ, a jej treść odpowiada warunkom powołania dochodzi w istocie do powołania ze skutkami wynikającymi z tej czynności. [...].

Stosownie do przepisu art. 38 ust. 1 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, od decyzji w sprawach wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem mianowanym, urzędnik ten może wnieść odwołanie w terminie siedmiu dni do kierownika organu nadrzędnego nad urzędem, w którym jest zatrudniony. Zgodnie z art. 2 ust. 1 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nadzór nad działalnością tych izb sprawuje Prezes Rady Ministrów. W związku z tym właściwym rzeczowo do rozpoznania sprawy Radosława D. jest Prezes Rady Ministrów.

Mając powyższe rozważania na uwadze Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym doszło do przekonania, że przedstawiony negatywny spór kompetencyjny o właściwość do rozpoznania sprawy Radosława D. o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne, należało na zasadzie art. 190 § 1 k.p.a. rozstrzygnąć, jak w sentencji postanowienia.

=====